

ÚSTŘEDNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVY

Slezská 7/100, 120 56 Praha 2
elektronická adresa podatelny:

Tel.: +420 227 010 142
epodatelna@svscr.cz

Fax: +420 227 010 191
ID datové schránky: d2vairv

Naše č. j.: SVS/2014/018190-G
Vyřizuje: MVDr. Tomáš Krůta,
MVDr. Petr Šatrán, Ph.D.
Telefon: 227010147

Všem KVS a MěVS Praha,
MZe Praha, všem SVÚ,
KVL, VÚ Hlučín

V Praze dne 10.03.2014

Věc: Program časného varování a surveillance afrického moru prasat

Z důvodu výskytu afrického moru prasat (AMP) u divokých prasat v Polsku je s okamžitou platností zaveden Program časného varování a surveillance afrického moru prasat.

Cílem tohoto programu je v současné době garance nálezového statusu s cílem udržení možnosti exportu jak živých prasat, tak i živočišných produktů z České republiky. Dalším důvodem je ochrana chovů prasat před zavlečením této nákazy.

Hlavní součástí tohoto programu je cílená pasivní surveillance v populaci volně žijících divokých prasat a v chovech domácích prasat, která by měla umožnit poskytnutí těchto garancí. Kromě zavedení tohoto vyšetřování a sledování nálezové situace je nutné informovat chovatele, veterinární lékaře, myslivecká sdružení, odbornou i laickou veřejnost tak, aby každé podezření bylo neprodleně hlášeno na KVS. V současnosti máme možnost provést základní diagnostiku v řádech hodin, nicméně pokud nezískáme včas informaci o případných podezřeních, může dojít k nekontrolovatelnému rozšíření nákazy. Účinnost zdlavacích opatření je nepřímo úměrná času, který uplyne mezi vzplanutím nákazy a přijetím opatření. Čím větší časová prodleva, tím menší účinnost a vyšší ztráty.

V současné době provádí vyšetření na AMP pouze **SVÚ Jihlava**. V budoucnosti předpokládáme rozšíření na SVÚ Praha a Olomouc. O této skutečnosti budete informováni dopisem.

V případech zvýšených úhynů a vyslovení podezření je nutno před odesláním vzorků kontaktovat laboratoř a dohodnou s ní přednostní a urychlené vyšetření vzorků. Vzorky jsou v těchto případech vždy transportovány poslem.

*Bankovní spojení: ČNB 4221011/0710
IČ: 00018562*

Surveillance – volně žijící divoká prasata

Vyšetřují se uhynulá zvířata, nebo zvířata podezřelá z nákazy, případně divoká prasata uhynulá při dopravních nehodách. Jedná se o zvířata, která budou vyšetřena i na klasický mor prasat (KMP) dle kódu EpI 150. U těchto nalezených uhynulých prasat je možno vyplatit nálezně dle kapitoly VI. Metodiky kontroly zdraví a nařízené vakcinace pro rok 2014.

Vzorky na vyšetření odebírá **vždy úřední veterinární lékař**, který rovněž vyplňuje objednávku laboratorního vyšetření č. 2 a zajistí vyšetření v SVÚ. Na objednávce musí být vyplněno jméno a kontakt na nálezce, místo nálezu (katastrální území) a kód vyšetření.

Odebírané vzorky jsou u divokých prasat vzorky sleziny, jater, plic, ledvin, gastrohepatických, submandibulárních mizních uzlin a tonzil. V případě pokročilého rozkladu nalezeného uhynulého kusu je možné odebrat také dlouhou kost nebo hrudní kost. Pokud to je možné lze zaslat i nesrážlivou krev.

Metoda vyšetření je virologické vyšetření na průkaz původce metodou PCR. Výsledky vyšetření na africký mor prasat evidují KVS v IS SVS v modulu zdraví zvířat, a to pod kódem **EpI400 - Divoká prasata - Africký mor prasat** - virologické vyšetření – uhynulých. U každého vyšetření musí být vložen i katastr nálezu.

V případě hromadného úhynu volně žijících prasat, se vkládá do modulu Evidence nákaz a mimořádných událostí případ podezření z nákazy a případ se provádí s modulem kontroly zdraví.

Surveillance – domácí prasata

U domácích prasat se budou vyšetřovat všechny případy zvýšených úhynů prasat s nejasnou etiologií, u které nelze vyloučit AMP (akutní hromadné horečnaté onemocnění postihující všechny věkové kategorie, krváceniny v podkoží, krváceniny ve splachnické oblasti, krváceniny v mizních uzlinách, zvětšená křehká slezina, asymptomatické hromadné úhyny) a rovněž mnohočetná zmetání prasnic. Rovněž budou vyšetřeny všechny zvýšené úhyny při přepravě, na jatkách a případně budou došetřeny všechny suspektní nálezy na jatkách.

Vzorky na vyšetření odebírá **vždy úřední veterinární lékař**, který rovněž vyplňuje objednávku laboratorního vyšetření č. 2 a zajistí vyšetření v SVÚ. Při stanovení počtu odebíraných vzorků se postupuje dle pohotovostního plánu a přednostně se vzorky odebírají od zvířat s klinickými příznaky, či uhynulými, nebo u abortujících prasnic.

Jako vzorek se na AMP odebírá nesrážlivá krev, protože vyšetřovací metodou je virologické vyšetření PCR na průkaz původce. Pro případnou diferenciální diagnostiku bude nutné odebrat i vzorek na sérologické vyšetření, proto je vhodné odebrat vzorek srážlivé i nesrážlivé krve. Při hromadných úhynech a v indikovaných případech lze odebrat i vzorky sleziny, jater, plic, ledvin, gastrohepatických, submandibulárních mizních uzlin a tonzil.

Všechny případy, u kterých bude rozhodnuto o odběru vzorků na AMP, budou evidovány v IS SVS v modulu nálezů jako podezření na AMP a vyšetření bude evidováno pod kódem **EpI410 – Domácí prasata – Africký mor prasat** – virologické vyšetření – aborty, úhyny.

Z hlediska preventivních opatření je nutné se zaměřit na problematiku dodržování zásad biologické bezpečnosti chovů, dodržování postupů desinfekce u vozidel přepravujících zvířata a na kontrolu zásilek, které by mohly pocházet z rizikových oblastí.

ÚVS SVS podala Evropské komisi žádost o spolufinancování nákladů vynaložených ve spojení s výše uvedeným vyšetřováním na AMP. Do žádosti byl dán předpoklad vyšetření 500 ks nalezených uhynulých prasat divokých a dalších 500 ks vyšetřených domácích prasat, při zvýšeném výskytu zmetání a hromadných úhynech do konce roku 2014.

V souvislosti s výše uvedenými skutečnostmi Vás žádám o informování chovatelské, myslivecké, ale i laické veřejnosti a o plnění úkolů tak, aby byl tento program maximálně efektivní.

S pozdravem

Doc. MVDr. Milan Malena, Ph.D.
ústřední ředitel Státní veterinární správy
podepsáno elektronicky
v zastoupení